

*Декусар Ганна Геннадіївна,
старший викладач кафедри мовної підготовки
Дніпровського державного університету внутрішніх справ*

CURRENT ISSUES OF EXPANDING BARRIER-FREE ACCESSIBILITY IN UKRAINE

Barrier-free accessibility has become one of the key priorities of modern Ukrainian society. The concept of accessibility includes the creation of conditions in which every person, regardless of age, physical abilities, social status, or health condition, can participate fully in social life. In recent years, Ukraine has made significant efforts to improve inclusivity and eliminate barriers in public spaces, education, transportation, healthcare, and digital services. However, despite positive changes, many serious problems still remain unresolved [1; 4].

One of the most urgent challenges is the insufficient accessibility of urban infrastructure. Many public buildings, educational institutions, hospitals, railway stations, and administrative centers remain difficult or impossible to access for people with disabilities. Although ramps and elevators are gradually being installed, they are often designed incorrectly and do not meet international standards. In many cities, sidewalks are uneven, pedestrian crossings are unsafe, and public transportation lacks proper equipment for people with limited mobility. As a result, many citizens still face social isolation and difficulties in everyday life [2].

Another important issue concerns transportation accessibility. Public transport in Ukraine is only partially adapted for people with disabilities. Low-floor buses and trams are still insufficient in number, especially in small towns and rural areas. Railway stations and metro systems also require modernization. In addition, audio and visual announcements are not always available for people with hearing or visual impairments. The absence of accessible transportation limits people's opportunities for education, employment, healthcare, and social interaction [5].

The educational system also faces significant barriers. Inclusive education has become more widespread in recent years, but many schools and universities are still not fully prepared to provide equal opportunities for all students. Educational institutions often lack qualified specialists, psychological support, adaptive technologies, and accessible facilities. Teachers may not receive sufficient training on how to work effectively with children who have special educational needs. Consequently, students with disabilities may experience discrimination, misunderstanding, or reduced access to quality education [3].

Digital accessibility is another growing concern in the modern world. Ukraine is actively developing digital government services and online platforms, but not all websites and applications are accessible to people with disabilities. Some online resources are difficult to use for individuals with visual impairments because they lack screen-reader compatibility or proper text formatting. Digital inequality may prevent certain groups of people from accessing important information, educational opportunities, or public services [6].

The ongoing military conflict has further intensified the problem of barrier-free accessibility in Ukraine. Thousands of people have suffered injuries and acquired disabilities as a result of the war. Therefore, the need for rehabilitation centers, accessible housing, inclusive employment opportunities, and psychological support has increased dramatically. Veterans and civilians affected by the war require comprehensive social integration and equal participation in public life. Under such circumstances, accessibility becomes not only a social issue but also a humanitarian necessity [4].

At the same time, Ukrainian society has demonstrated growing awareness of inclusivity and human rights. Government initiatives, public organizations, and international partners actively support projects aimed at creating a barrier-free environment. In 2021, Ukraine introduced the National Strategy for Creating a Barrier-Free Space, which aims to improve accessibility in various spheres of life. Civil society organizations also play an important role in promoting inclusivity, protecting the rights of people with disabilities, and encouraging social dialogue [1].

To address existing problems effectively, several important measures should be implemented. Firstly, the government must strengthen control over compliance with accessibility standards in construction and urban planning. Secondly, financial investments are needed to modernize infrastructure and public transportation. Thirdly, educational programs for teachers, architects, public servants, and employers should include training on inclusivity and accessibility. Furthermore, digital technologies must be developed according to international accessibility standards to ensure equal access for everyone.

In conclusion, the expansion of barrier-free accessibility in Ukraine remains an important and complex challenge. Although positive changes are already visible, many obstacles continue to limit the full participation of people with disabilities and other vulnerable groups in social life. Creating an inclusive society requires cooperation between the government, local authorities, businesses, educational institutions, and citizens. A truly barrier-free Ukraine will not only improve the quality of life for millions of people but also strengthen democratic values, social equality, and human dignity.

References

1. Cabinet of Ministers of Ukraine. National Strategy for Creating a Barrier-Free Space in Ukraine until 2030. Kyiv, 2021. URL: <https://esbu.gov.ua/en/activity/barrier-free> (access date 14.05.2026)
2. United Nations Development Programme in Ukraine. Accessibility and Inclusion in Ukrainian Cities. Kyiv, 2026. URL: <https://www.undp.org/ukraine> (access date 14.05.2026)
3. UNESCO. Inclusive Education and Accessibility in Eastern Europe. Paris, 2026. URL: <https://www.unesco.org/gem-report/en/publication/2025-central-and-eastern-europe-caucasus-and-central-asia> (access date 15.05.2026)
4. World Health Organization. Disability and Rehabilitation in Ukraine during Wartime. Geneva, 2024. URL: <https://www.who.int/> (access date 14.05.2026)

5. Ministry of Communities and Territories Development of Accessible Public Transportation in Ukraine. Kyiv, 2023. URL: <https://mindev.gov.ua/en> (access date 14.05.2026)

6. United Nations. Digital Accessibility and Equal Opportunities for Persons with Disabilities. New York, 2026. URL: <https://www.un.org/> (access date 14.05.2026)

*Дончик Єлизавета Віталіївна,
студентка 1 року навчання ОС «Магістр»
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Науковий керівник:
Теремцова Ніна Володимирівна,
доцент кафедри теорії та історії права та держави
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
кандидат юридичних наук, доцент*

РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ МЕДІАТОРА У ПРОЦЕДУРІ ПРИСУДОВОЇ МЕДІАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ СПОРІВ

З набранням чинності Закону України «Про медіацію» від 16.11.2021 № 1875-IX (далі – Закон) медіація отримала законодавче підґрунтя, у тому числі для застосування в адміністративному судочинстві [6, ст. 3]. Разом із тим, ефективність присудової медіації в адміністративних спорах значною мірою визначається не лише процедурними правилами, а й рівнем дотримання медіатором норм професійної етики. Саме через особистість медіатора реалізуються або, навпаки, нівелюються всі переваги медіації як альтернативного способу вирішення спорів. Це підкреслює, що професійна етика медіатора не є відокремленим явищем, а базується на загальних засадах професійної етики юриста, які визначають ціннісні орієнтири діяльності правника незалежно від його ролі у процесі [8].

Попри відсутність нормативного закріплення, присудова медіація розуміється як процедура альтернативного вирішення спорів, що здійснюється після відкриття провадження в суді, у якій нейтральна сторона, суддя-медіатор або акредитований медіатор, сприяє сторонам у досягненні взаємоприйняттого рішення. Це означає, що присудова медіація є органічно пов'язаною із судовим процесом: вона розгортається вже після того, як спір набув процесуального статусу. Саме ця обставина ускладнює етичне становище медіатора – він діє в інституційному просторі суду, однак зобов'язаний зберігати повну незалежність від нього.

Закон України «Про медіацію» прямо зобов'язує медіатора дотримуватися норм професійної етики та до початку медіації надавати сторонам кодекс професійної етики, якого він дотримується (ст. 12) [7]. Розробка таких кодексів покладається на об'єднання медіаторів, які зобов'язані забезпечити їх відповідність Закону (ст. 13) [7]. Нині одним із таких кодексів є Кодекс етики медіатора Національної асоціації медіаторів України [6], а на рівні європейських